

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Sacerdotii Origine & Præstantia - Variis item Industriis, & Praxibus, quibus Sacerdotes boni ad Dei gloriam suámque & Proximi salutem promovendam sunt usi ; Malorum Qvoque Sacerdotum infelici interitu, radicibus, & remediis Cui etiam Compendium Ritualis, ea, quæ pro commodiori Sacramentorum & ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1681

[Exempla Religionis] Erga Christum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48600](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48600)

dotibus in æde summa facientibus, pridie verò Festorum aut
 Dominicæ confitentibus operam dabat. Sic inducta in Paro-
 chiam paulatim octavo quoque die Sacræ Communionis fre-
 quentatio, pietas fidelium aucta, concursus ad templum ma-
 gnus & reverentia cultus divini major introducta. Vit. c. 17.

Exempla Religionis erga Christum.

I. Hujus virtutis ardentissimum studium, si ulli alteri, Sa-
 cerdotibus certè præcipuè convenit, tum quia Christus est
 primus & Supremus Sacerdos secundum Ordinem Melchise-
 decb, atque adeò meritò tanquam perfectissimum Exemplar
 illud illis ob oculos versari debet; tum quia idem Christus
 est Fundator Sacerdotij, si ergo Religiosi v. g. meritò ad Fun-
 datorum suum, plùs quàm alij, honorandum & amandum
 obligati creduntur, eò quòd ipse occasio & causa fuerit illo-
 rum bonorum, quæ in Religione participant; facillè patet,
 Sacerdotes quoque tantò magis, quàm alios homines obstri-
 ctos fore ad Christum colendum & diligendù, quantò major
 illis dignitas & utilitas ex Sacerdotij collati beneficio obti-
 git. Unde meritò P. Vincentius Caraffa Societatis nostræ
 Generalis cuidam familiari Sacerdoti in hæc verba scripsit:
*Legi hoc vespere, S. Antonium suis singulariter commen-
 dare solitum, ardentem in Christum amorem. Id ipsum Re-
 verentia Vestra roveo, ut ipsa primùm, tum verò ab ipsa
 ceteri exardescant amore. Et sanè, Pater mi, si amorem
 præcedere debet consultatio & electio eius, quod ad amem,
 consistat, non alium nobis, quàm Dominum IESUM in amo-
 ribus esse debere, quippe cui adsint omnes necessitudinis no-
 stra causa, summæque jura omnia. Quare deceret eum non
 amare duntaxat, sed immensùm amare. Verùm huic nomi-
 ni satisfiit amando, quantum humanitus licet, atque, ut lo-
 quitur Bernardus, ex toto. Etenim, qui dat, quidquid ha-
 bet, nihil sibi facit reliqui, quod ultra donet, atque adeò sine
 fine amat, qui nullum limitem figit amore. Hoc igitur pacto
 acquiescit animus, neque est, quod cupiat aliud. Itaque sæpe
 iteremus hæc sanctas S. P. N. Ignatij voces: Amorem tuum
 solum cum gratia mihi dones: amorem, ut amemus: gra-
 tiam, ut amemur: amare & amari utique sat est, & am-
 plius*

H 7

plius

plius nihil. Vita. l. 2. c. 12. Porro in tribus præcipue
sionibus hanc Religionem ostendere debet Sacerdos.

II. Prima est, ut totam vitam illius altè memori
pectori inscribat, & ad virtutes illius velut perfectissimam
imitationis exemplar oculos in singulis actionibus suis so
flectat, ut, si aliud imitari non potest, illam saltem Cl
laudem mereatur: *Bene omnia fecit.* Marc. 7. Nam, ut
pienter S. Gregorius epist. 1. de perf. Christ. advertit, Quo
que suæ vitæ pictor est; & Artifex hujus voluntas, col
autem sunt virtutes, exemplar Christus esse debet. Hinc
ritò Sacerdos saluberrimam illam S. Bonaventuræ in
ferm. adhortationem audire debet: *Hæc sit sapientia Ch
diu tuum, semper aliquid de ipso (Christo) cogitare,
de vel provoceris ad imitandum eum, vel ad amandum
inciteris; quanto enim quisque in virtutis imitatione
hinc conformare studuerit, tanto ei in prima gloria
vitate appropinquabit, & similior erit.* Quam doctrinam
sanè non pauci Sacerdotes egregiè observârunt.

S. Paulus ita Christum amare, & imitari studuit, ut
cere ausus sit ad Galat. 2. *Vivo autem jam non ego, vivit
rò in me Christus.* Et iterum 1. ad Cor. 2. *Non judicatis
scire aliquid inter vos, nisi IESUM Christum, & hunc
cifixum.* Unde meritò alios quoque ad hanc imitationem
invitat 1. Cor. 4. dicens: *Rogo ergo vos, imitatores me
te, sicut & ego Christi.*

S. Gregorius Nazianz quantopere Christum imitari
duerit, ex pulcherrima illa, quâ se & alios ad imitationem
hanc incitare studuit, ratione satis colligere licet, de qua
orat. 40. in Pasch. dixit: *Simus ut Christus, quoniam
stus quoque sicut nos: efficiamur Dei propter ipsum, quia
ipse quoque propter nos homo factus est.*

S. Bernardus tanti fecit hanc imitationem, ut Lau
Cant. dicere ausus sit: *In cassum laborat in acquisitione
tutum, qui eas alibi, quàm in Christo querit.*

S. Ignatius Lojola, cum vitam Christi legisset, et
eam imitandi desiderio exarsit, ut eam, quam novimus
miramur, vivendi rationem susceperit, & Ordinem Societatis
tis JESU instituerit. Vita.

S. Franciscus Xaverius ad imitationem Christi se & suos
 indefinenter hoc dicto incitavit: *Demus operam, Fratres,*
ut, qui de Societate IESU dicimur, nunquam tali capite, ta-
le corpore videamur indigni. Sacchin, in præf. hist.
 Soc. p. 1.

P. Oviedo Patriarcha Æthiopiæ vehementer lætatus est,
 quod quinque vulneribus à Latronibus affectum fuisse, ut hoc
 modo Christo similior esset. Hist. Soc. p. 1. l. 4. n. 76.

III. Altera occasio est in cultu & amore SS. Eucharistiæ
 exhibendo, in quo meritò iterum Sacerdotes exemplo præ-
 cedere, aliosque longè antecellere debent; si enim nemo
 Christum amandi majores & plures causas habuisse creditur,
 quam B. Virgo, eò quòd illa sola sine Patris concursu eundem
 generavit, quantò majori amore, si fas esset, Sacerdotes ipsum
 amare deberent, ut qui non solum Carnem, sed etiam Ani-
 mam Christi suo modo in Eucharistia producant, atque adeò
 Incarnationis Mysterium renovant, uti S. Augustinus hom. 2.
 in Psal. indicavit, dicens: *Verè veneranda Sacerdotum di-*
gnitas, in quorum manibus DEI Filius velut in utero Ma-
ris incarnatur. Accedit, quòd hoc Sacramentum, teste
 Alano de Solminihac l. 3. vit. c. 20. sit thesaurus Christiano-
 rum, Fons gratiarum cum abundantia in omnes effusarum;
 cum ergo hujus thesauri cura Sacerdotibus unice sit com-
 missa, rectè sanè concluditur, etiam his præcipuè incumbe-
 re, ut debitus Christo in hoc Sacramento cultus ac amor ex-
 hibetur, qui quidem in tribus præcipuè actionibus consistit.
 1. Ut frequenter in templis visitetur, & ad eum in omnibus
 necessitatibus fiducialis recursus habeatur, cum verè hinc
 impletum videatur, quod Levit. c. 26. dixit: *Ponam taber-*
naulum meum in medio vestri, & non abiciet vos anima
mea: ambulabo inter vos, & ero DEVS vester, vósque eritis
Populus meus. Quidni ergo meritò quilibet Sacerdos à
 Christo Eucharistico quasi sibi dicta illa pii Ascetæ l. 3. c. 30.
 de imit. verba applicet: *Fili, ego Dominus confortans in die*
tribulationis, venias ad me, cum tibi non fuerit bene.
 2. Ut Sacrificium Missæ frequenter devotè offeratur, vel au-
 diatur, sicque, ut idem pius Author l. 4. c. 5. ait, DEUS ho-
 noretur, Angeli lætificentur, Ecclesia ædificetur, vivi adju-
 ventur, defunctis requies præstetur, & ipse Sacerdos omnium

bonorum particeps efficiatur. 3. Ut cum magno zelo & promptitudine Christianis communicare volentibus adhiberetur, cum debita reverentia & pompa ad agros deperiretur, vel etiam in Processionibus circumferatur; & ad hanc communione Fideles ferventer & efficaciter excitentur. Sacerdotes namque sunt Apostoli Christi, ideo sibi dictum à Christo credere debent Luc. 22. *Euntes parate vobis Pascha.* Sacerdotes sunt Ministri in magna Christi instituta servientes, illis ergo convenit iterum Christi mandatum Luc. 14. *Exi cito in plateas, & voca civitatis, & pauperes, & debiles, & cæcos, & claudes, & duc huc.* Sacerdotes sunt Medici animarum; an non illis præcipuè convenit ad Medicum, de quo *virtus eius & sanabat omnes*, alios adducere? Sacerdotes sunt Pastores ovium; decet proin, ut de bonis pascuis videant illis, sicque illud Ezech. c. 34. usurpare possint *pascuis uberrimis pascam eas.* Quæ omnia quàm ferè à variis Sacerdotibus præstita sint, sequentia exempli celebunt.

S. Franciscus Xaverius tanto ferebatur in SS. Eucharistiam affectu, ut, ubicunque poterat, quæreret cubiculum templo propinquum. Observatum est Malacæ, eum fere sacrario quasi alterum Samuelem pernoctare, humiliter habere solitum, indeque in templum digressum, ante Eucharistiam majorem noctis partem flexis genibus intercessiones transegisse. Proprium illi erat, Eucharistiam flexis genibus ministrare Populo, quando commodè id fieri poterat. Vita l. 6. c. 5.

De S. Francisco Borgia sic scribit Sacchini in p. 3. Soc. l. 8. n. 49. Ultra omnem vim eloquentiæ est, quæ pietate ferretur, quàmque sanctis & dulcibus afficeretur verbis. Ubicunque degeret, secretam sibi curabat cellam aræ maximæ latus; in eam velut portum, quàm frequenter creberrimè ab negotiorum æstu recipiebat sese, ibi DEUM effundebat cor suum, ibi divinitatis commotione dulcedine fruebatur, beatæ vitæ per gustans suavitatem. Quoties in templum inferebat, sagacissimè statim sentiebat, quomodo SS. Sacramentum asservaretur, nec unquam fallere

etiam lampades & cætera argumenta deessent. Eboræ gra-
viter ægrotans & lethargo captus evigilare per vim, Medi-
corum jussu cogebatur, & allatâ Eucharistiâ mox exporre-
ctus, alacer & agilis apparebat.

Alanus de Solminihac Episcopus ad Sacellum domesti-
cum, ubi SS. Eucharistiam consilio alterius Episcopi asser-
vabat, perpetuò confugiebat: hîc omnes suas difficultates
applicabat, suumque cor effundebat: hîc pro DEI gloria,
honorumque Diocæsanorum spiritali emolumento maxima
consilia agitabat: hîc vires, animumque sumebat ad susti-
nendas calumnias adversum se cogitatas. Vilis est ab Alta-
ri aliquoties recedere facie prorsus inflammata, quæve ta-
lios quosdam à se projiceret. In omnibus suis Archipresby-
teratibus suæ Dioceseos conferentias cum suis Sacerdotibus
habebat, quâ ratione effici posset, ut honor debitus Eucharis-
tiæ à Fidelibus exhiberetur. Hinc decrevit, ut in omnibus
templis ruralibus asservaretur, & quidem in deauratis Taber-
naculis holoserico vel serico vestitus, & umbellâ seu papilio-
ne coopertis. Statuebat item, ut coràm tali Altari lampas
semper arderet, & optimo oleo nutrireretur, dicere aliquando
auditus, æquissimum esse, ut lampades eorum hoc sacra-
mento arderent impendio sanguinis Christianorum, sanguis
tamen Episcoporum primus adhibendus esset. Manda vit suis
Missionariis, ut ubique Confraternitatem SS. Sacramenti
erigerent, vel stabilirent, effecitque deinceps, ut in omnibus
Parochiis institueretur, & ipse, quâncunq; poterat, Pro-
cessionibus mensuris interfuit, & Vener. Sacramentum cir-
cumtulit. Verbis & exemplis Fideles ubique cohortabatur,
ut Sanctissimum Sacramentum ad ægros deportatum cum
debita reverentia comitarentur, quæ devotio Cadurci adeo
deinceps crevit, ut aliquoties ultra duo millia Personarum ejus-
modi comitantium fuerint numerata. Vita l. 3. c. 22.

Petrus Foretius suis Canonicis & Monialibus conceptis
verbis commendabat, ut, quidquid ad amorem & cultum hu-
jus SS. Sacramenti pertinet, singulariter commendatum ha-
berent, non auro, non argento parentes, nec aliis lionis aut
laboribus. Si sacram pyxidem tangebant, tam reverenter id
egit, ut exterior homo manifestè mutari, & facies collectio-
ni prorsus extraordinariâ viâ videretur alligata.

Jaco-

Jacobus Merlohorstius, ut die Jovis solemne sacramentum cantaretur, oblato de suis bonis stipendio, procurabat. *De* autem non potest, inquit Author vitæ c. 21. quo arserit desiderio cultum hujus augustissimi Sacramenti in se & aliis promovendi; in eum finem sæpe ad Sodales hujus Congregationis verba faciebat, eisque aphorismos, quibus omnia commovet, quæ ad divinissimum Sacramentum piè sumendum aliis ministrandum desiderari possunt, dedicavit; unde ruit tandem die Jovis sanctissimè vitam finire.

P. Thomas Sanchez è Societate JESU SS. Eucharistiam quinquies de die visitavit, die Jovis verò (quem singulis diebus ob hunc finem observabat) oñies, quo die etiam flagellabat corpus, & cilicio castigavit, & ferè semper de illo cogitavit. Annuæ Soc. 1620.

P. Antonius Cordubensis, sive domi, sive in templo sacra-
ba faciebat, ante SS. Sacramentum in genua abjectus prostrabat, & ob illa oracula accipiebat, ac veluti ad fornacem incendebar, quæ ad Populum diceret. Hist. Soc. p. 3. n. 178.

P. Ludovicus de Ponte noctes sæpe integras coram Eucharistia in somnes traduxit, tamque frequenter quocumque foret anni tempestas, etiam per tenebras visitavit, sine illa esse non posse videretur, ipsique Domestici mirarentur, hominem, qui ob languorem virium vix spiritum trahebat, ad SS. Eucharistiam adorandam tam agilem & adhaerentem esse. Si ex cubiculo prodire non poterat, coram imagine saltem SS. Sacramenti procumbebat. Vita l. 2. c. 9.

IV. Tertia occasio est in speciali devotione erga Christi Passionem & vulnera ostendenda, quæ quidem tres præcipuè causas Sacerdotibus specialiter conveniunt. Prima est, quòd hæc Passio & vulnera Christi plurimum commovent ad zelum animarum excitandum; si enim Elephas conspecto sanguine ad pugnam accenduntur, quanto magis Sanguis Christi, menti observans zelum & indignationem adversus peccata & Sathanam excitabit. Secunda est, quòd eadem passio est mediū efficacissimum ad animas lucrandum, tel te Blofio c. 2. Monil. spir. S. Gertrudis divinitus dixerit, quoties quis in Christi Crucifixi imaginè animo commoto oculos intendit, toties divinæ pictatis oracula

et advertit. S. Edmundus verò adjurans Diabolum, & indicare cogens, quibus potissimum armis ejus vires infringereat, publice confessus fuerit, id per memoriam & cultum S. Passionis & stigmatum fieri, uti Surius in vita testatur. Tertia est, quòd ea ipsa Passio perquam salutare sit remedium ad omnes labores & difficultates, quæ in cura animarum passim occurrunt, leviores reddendos, fortitèrque exantlandos, nihil enim adeò grave est, quod non aquanimiter toleretur, si Christi Passio ad memoriam revocetur, ut S. Gregorius in Epist. ait. Porto hæc devotio & cultus in tribus præcipuè actibus consistit, nempe in assidua meditatione seu memoria, in cordiali & firma fiducia, & amorosa compassione; nam, uti Thomas de Kemp. l. 2. c. 17. rectè advertit, nemo ita cordialiter sentit passionem Christi, sicut is, cui contigerit similis pati. Unde is in opusc. de Ven. Sacram. quatuor in Christi passione cogitanda esse monet, scilicet dilectionem ejus redamando, amaritudinem illius compatiendo, fortitudinem ejus adversa patienter sustinendo, & utilitatem ejus gratias agendo, quæ quidem, quomodo à Sacerdotibus observata sint, sequentia exempla docebunt.

S. Paulus tam assiduus erat in meditanda & prædicanda Christi Passione, ut dicere ausus sit, se nihil scire, nisi JESUM Christum, & hunc Crucifixum. 1. Cor. 2.

S. Augustinus de seipso in l. de contempl. c. 21. fatetur: Quidquid mihi deest, usurpo mihi ex visceribus Domini mei, quoniam misericordia affluunt. Cùm me pulsat aliqua turpis cogitatio, recurro ad vulnera Christi. In omnibus adversitatibus non invenio tam efficax remedium, quàm vulnera Christi, in illis dormio, & requiesco intrepidus.

S. Bernardus in l. sup. Cant. de seipso dicebat: Ego ab invivente mea conversatione pro acervo meritorum, quæ mihi deesse sciebam, fasciculum hunc colligare curavi collectum ex omnibus anxietatibus & amaritudinibus Domini mei. Primum scilicet infantilium necessitatum: deinde laborum, quos pertulit in prædicando: fatigationum in discurrendo: vigiliarum in orando: tentationum in jejunando: lacrymarum in compatiendo: insidiarum in colloquendo: postremo periculorum in falsis Fratribus, convitiis, & sputo-

sputorum, colaphorum, subsannationum, exprobrationum, clavorum, horumque similium.

S. Franciscus Xaverius in Christi vitæ, mortisque meditatione maximè acquiescebat. satis gnarus, ibi enim omnis exempli documenta in illustri posita monumenta tueri, atque imitari licere; hoc meditationis genus præcipuè salubre ac frugiferum, præcipuum utique exemplum Christianæ vitæ, & ingens incitamentum divinæ caritatis impensè & complectebatur ipse, & aliis commendabat. *ta l. 4. c. 7.*

P. Balthasar Alvarez assiduò hortabatur suos ad imitandam Christi passionem, tanquam spiritualis ejus profectus fontem; & in ordinariis suis exhortationibus frequenter hoc repetebat: Ne existimemus, nos aliquid fecisse, donec ad eum perveniamus, ut semper Christum crucifixum in peccatis habeamus. Semper Christi crucifixi imaginem in cubiliis habebat, in quem frequenter aspiciebat. Præcipuo studio in Christo crucifixo tres ejus Comites, scilicet Paupertatem, Contemptum, & dolores considerabat, & in se transferre studebat. *Vita c. 3 §. 2.*

P. Vincentius Caraffa pro primaria voluptate habebat contemplationem cruciatuum, & mortis Christi, nempe quibus omnes amoris mutui illecebræ convenirent, Perpetua Theandrica, caritas incomparabilis, tum Patris genitricem suam nobis donantis, tum Filii sanguinem & vitam nostræ salutis causâ prodigenter inter ingentia tormenta denique norma, quam discere aiebat, amare nimirum cogitando, cujus memoria ne mente unquam exiideret, dominus super pectore gestavit paupertinum signum Redemptoris. In Cruce pendens habitu, at sine cruce, sive quod ipse in suo tanquam cruci clavis amoris illum affigi desideraret, sive quod molestiam & crucem majorem ferre. Atque gaudebat singulare illius in doloribus, plagisque gaudere hinc perpetua desideria vulnerum, adeò ut à capite usque ad pedes non nisi vulnus esse perciperet; sic enim generosus amator diserebat, non esse germanum Christi patiens amoris, qui imitationis illius avidus non esset, nec propro vitam nobis placidè fluere, & ne levi quidem cruciatu libatam, quando Christus ob oculos nostros versaretur.

cruce, plagis olim confectus & cruciatibus, ut nos à morte æterna assereret. Vita l. 2. c. 17.

Jacobus Merlohorstius, in supremo morbo, cum abessent, qui solarentur, icones Passionis Dominicæ libenter contemplabatur, quibus interiorem spondæ partem vestiebat. Quod si quis adstantium augere dolores magnitudinem incipiebat, ei placidè respondebat, longè mitiùs, quàm mereatur ipse, DEUM secum agere, hocque se beneficii loco numerare, quòd guttulam sibi delibandam amari Calicis propinaret, quem ipse felle & absynthio plenum esset bibiturus. Vit. c. 36.

P. Petrus Colnagus è Societate JESU sextâ quâque Feriâ in lignea cruce procumbens brevem capiebat somnum, contra Crucifixi imaginem in lectulo floribus ornato collocabat. Eadem die & quoties concionanti de Passione sermo fuit, acerbissimum in latere cruciatum, & letiferos in corde dolores sentiebat, haud secus ac si lanceâ vulneratus immane vulnus accepisset, crescebatque dolor pro magnitudine fervoris. Quod tormentum ipse velut insigne DEI munus impetravit, dum ad quendam Religiosum ex D. Benedicti Familia in silva habitantem, qui Christi patientis in corde dolores immensos experiebat, accessit, & ut eam sibi à Christo lanicam pariter obtineret, rogavit. Vita l. 2. c. 4.

Exempla Religionis erga B. Virginem.

I. Ut in hac etiam Religione præcellere alios studeat Sacerdos, non pauca sanè, nec leves ei rationes offeruntur. In primis quia, cum B. Virgo post Christum sit petissimâ causa & cooperatrix nostræ Redemptionis, meritò credunt, eam nihil magis desiderare, quàm ut opus hoc pretiosissimum suo effectu & fine non frustretur, atque adeò præ aliis diligere eos, qui suo conatu & labore efficere conantur, ut animæ talis fructus fiant participes, id quod Sacerdotes animarum curam gerentes potissimum faciunt. Deinde verò cum præ reliquis arduum sit opus cooperari DEO in salute animarum, atque adeò magna ad id fructuose, ritèque obeundum gratia requiratur, meritò hujus Sanctissimæ Virginis favor & intercessio ambitur, utpote quæ est my-

fici